

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός Περιβάλλοντος, η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός και η Ειρήνη Κυριάκου, μηχανικός περιβάλλοντος που συμμετέχει στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife.

www.akti.org.cy
Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Η κοινωνία των πολιτών και οι συμμετοχικές διαδικασίες: Είναι μακρύς ο δρόμος

Την περασμένη Παρασκευή, η αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο προσκάλεσε εκπροσώπους των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών (ΜΚΟ) της Κύπρου που δραστηριοποιούνται στο χώρο του περιβάλλοντος σε συνάντηση με την Ευρωπαϊκή επίτροπο για την Κλιματική Αλλαγή Connie Hedegaard, η οποία πραγματοποιούσε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο. Ήμασταν όλοι εκεί: η ΑΚΤΗ, η CYMEPA, η Terra Cyprica, η επιτροπή Ενέργειας, οι Φίλοι της Γης, η Ομοσπονδία, δύο τουρκοκυπριακές οργανώσεις καθώς και ο επίτροπος Περιβάλλοντος της Κύπρου.

Η συνάντηση ήταν άκρως ενδιαφέρουσα. Η Δανική επίτροπος, στην τοποθέτησή της, εκδήλωσε την αισιοδοξία της για τη δουλειά που αναμένεται να κάνει η Κύπρος κατά τη διάρκεια της Προεδρίας της ΕΕ στο θέμα των κλιματικών αλλαγών. Εκκρεμεί π.χ. η ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την προσαρμογή των κρατών μελών στην κλιματική αλλαγή. Η επίτροπος ήταν σαφής: η δημόσια διαβούλευση και η συμμετοχή των ΜΚΟ, της κοινωνίας δηλαδή των πολιτών, στη διαμόρφωση της συγκεκριμένης στρατηγικής, αλλά και άλλων θεσμικών οργάνων είναι απαραίτητο στοιχείο για τη «νομιμοποίησή» τους από τα όργανα της ΕΕ.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, οι εκπρόσωποι των ΜΚΟ θέσαμε στην επίτροπο διάφορα δομικά προβλήματα που υπάρχουν στην Κύπρο και που εμποδίζουν την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αναφερθήκαμε στην έλλειψη, ουσιαστικά, πολιτικής βούλησης για στήριξη της κοινωνίας των πολιτών. Αναφέρω εδώ κάποια από τα προβλήματα που συζητήθηκαν:

1. Αναμένει η επίσημη πολιτεία την εθελοντική συμμετοχή από τους πολίτες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Μα πώς μπορεί να γίνει αυτό, όταν οι ΜΚΟ της Κύπρου έχουν απόλυτη έλλειψη πόρων; Δεν μπορούν, εν ολίγοις, να εργοδοτούν επιστημονικό προσωπικό για να ασχολείται με τα του κράτους! Πείτε μου, ποιος από εσάς, συμπολίτες μου, μπορεί να αφήνει τη δουλειά του και να συμμετέχει εθελοντικά σε επιτροπές και ομάδες εργασίας που μπορεί να τον απασχολούν 2-3 μέρες τη βδομάδα και με ιδιαίτερα απαιτητικές ως προς το επιστημονικό τους επίπεδο διαδικασίες; Και πώς μπορεί να παραχθεί επιστημονικό έργο σε εθελοντική βάση;

ντική βάση;

2. Ακόμα και όταν οι πολίτες (εν προκειμένω οι ΜΚΟ) συμμετέχουν σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων, οι απόψεις τους καταγράφονται μεν, αλλά συνήθως δεν λαμβάνονται υπόψη. Οπότε προς τι όλη αυτή η προσπάθεια;

3. Η προσφυγή στη δικαιοσύνη είναι δικαίωμα των πολιτών, σύμφωνα και με τη Σύμβαση του Άρχους που έχει ενσωματώσει στο δίκαιο της και η Κύπρος. Ας πούμε, λοιπόν, ότι λαμβάνεται από το κράτος μια απόφαση για δημιουργία λατομικών ζωνών σε μια δασική περιοχή. Τότε σαφώς θα μπορούσε κάποιος οργανισμός να προσφύγει στη δικαιοσύνη για την ανατροπή της απόφασης. Μα παίρνει 5-7 χρόνια η διαδικασία της εκδίκασης. Μέχρι, λοιπόν, να βγει το αποτέλεσμα από τα δικαστήρια, η λατομική ζώνη θα έχει χωροθετηθεί, το λατομείο θα έχει δουλέψει για χρόνια και η απόφαση του δικαστηρίου, ακόμα και αν δικαιώ-

νει τους πολίτες, θα είναι άνευ αντικειμένου: η ζημιά θα έχει γίνει και άντε να το μαζέψεις! Επί πλέον, ποιος ΜΚΟ της Κύπρου μπορεί να αντεπεξέλθει στο κόστος, αλλά και στο χρόνο και στη δουλειά που απαιτεί μια τέτοια δικαστική διαμάχη;

Η επίτροπος άκουσε μάλλον με έκπληξη όλα αυτά, δεν ήξερε τις δυσκολίες που έχει η συμμετοχή στην Κύπρο. Μας είπε ότι στη Δανία, τη χώρα της, το κράτος θεωρεί θεμελιώδη προϋπόθεση για τη λειτουργία της δημοκρατίας την ύπαρξη δυνατής κοινωνίας των πολιτών (ακούτε, συνάδελφοι του Δημοσίου; Ακούτε, βουλευτές μας;). Γι' αυτό και υπάρχει μεγάλο κονδύλι στον επίσημο κρατικό προϋπολογισμό για την ενίσχυση των ΜΚΟ, έτσι ώστε να μπορούν να έχουν άποψη και να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά. Έτσι, ανεξαρτήτως του κόμματος που βρίσκεται στην εξουσία, οι ΜΚΟ της Δανίας μπορούν να ελέγχουν την εξουσία στα θέματα που τους αφορούν. Πληρώνει, δηλαδή, το

κράτος στη Δανία, για να εξασφαλίσει μια δυνατή και υγιή «αντιπολίτευση» που προέρχεται από την κοινωνία των πολιτών (και όχι από τα κόμματα, φίλτατοι συμπολίτες, τα οποία άλλες προτεραιότητες έχουν).

Όλα αυτά και άλλα πολλά είπαμε, και η επίτροπος δεσμεύτηκε να τα μεταφέρει όπου δει. Εμείς παραμένουμε αισιόδοξοι και συνεχίζουμε, γιατί πιστεύουμε στη δύναμη του πολίτη. Και πάντως «βλέπουμε φως στη σήραγγα», κυρίως γιατί η Ευρώπη σε κάποια στιγμή θα απαιτήσει από τους κυπριακούς δημόσιους φορείς να αποδεικνύουν ότι υπήρξαν όλες οι προϋποθέσεις για την ουσιαστική και επί ίσοις όροις συμμετοχή των πολιτών και των οργανώσεών τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Κρίμα, βέβαια, που πρέπει κάποιος να μας «αρρώσουν» για να κάνουμε, ως Κύπρος, τα αυτονόητα!

*Πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός

ΖΩ! Σε έναν τόπο στον οποίο η άνοιξη είναι συγκλονιστική!

Βρέθηκαν χτες στην περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού. Σάστια από την ομορφιά της φύσης: η θάλασσα πιο μπλε από ποτέ, το πράσινο των σχίων πνίγεται στο κίτρινο της μαργαρίτας, λιβάδια ολόκληρα οι άσπρες και μοβ ανεμώνες, κατακόκκινες οι παπαρούνες. Βγήκαν και οι λάζαροι και τα κυκλάμινα! Μα είναι εγκληματικό να καθόμαστε στα σπίτια μας, μπροστά στις τηλεοράσεις. Είναι συγκλονιστική η άνοιξη της Κύπρου. Βγείτε, χαρείτε, ξανανιώστε!

ΞΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ...

... στο Αρχαιολογικό Μουσείο

Μπορεί κάποιος να μου πουν ότι ανακάλυψα την ταχινόπιτα, αλλά το ομολογώ: είχα από παιδί να πάω στο Αρχαιολογικό μας Μουσείο! Και έπαθα την πλάκα μου από τα εκθέματα.

Λίγο «πιττωμένα», λίγο μες στην παρακμή το μουσείο μας (σκόνες στις προθήκες, κρέμονται καλώδια από τα ταβάνια, βγαλμένα τα πλακάκια στο πάτωμα, λάμπες που «θωρούν» αλλού για αλλού κλπ) και εκείνη η σκοτεινή και εντελώς «δημοσιο-υπαλληλική» αισθητική είσοδος με στεναχώρησαν. Αλλά τα εκθέματα είναι ονειρεμένα.

Ξέρατε εσείς, για παράδειγμα, ότι τον 8ο αι. π.Χ. οι βασιλιάδες της Σαλαμίνας είχαν θρόνους και κρεβάτια σαν τα δικά μας; Και μάλιστα με επένδυση ελεφαντόδοντου, που προφύλαξε τα ξύλα και φτάσανε μέχρι τις μέρες μας; Εγώ, αν και γόνος φιολόγων, ούτε που το φανταζόμουν! Η πτέρυγα με τα νεολιθικά ευρήματα, τι απίστευτη! Τα μεταλλεία, ξετρελάθηκα!

Για να μην πω για εκείνες τις πανέμορφες προτομές της Αφροδίτης της Παφίας! Το παραδέχομαι: κάθε φορά που πάω σε αρχαιολογικό χώρο ή σε μουσείο, φεύγω αγαπώντας την Κύπρο ακόμα περισσότερο!

ΞΛ